

Latweefchu Uuwisē.

Ur augstas Geweschanas = Rummissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 27. Zettortdeenâ 2trâ Juhli 1831.

Zelgawa 21mâ Juhni.

No. Pehterburgas ta sinna schein atnahkusi ka Muhfu scheinliga Keisera brahlis, tas Desarewitsch Leelwirsts Konstantin Pawlowitsch, tanni 15tâ Juhni eelsch Witepkas pilsehtas nomirris irr.

* * *

Lihds 3schu Juhni pee Leepajas ohsta 205 fuggi bij atbraukuschi un 189 isgahjuschi.

No Merretas.

Za breefniga Kolera=sebrga, kas pehrn seem un rudden Moskawas pilsehta un dauds zittos Gubernementos plohsijahs, un fo jau pawissam isdelbetu dohmajam, Deewam scheinl arri muhsu mihtas semmites rohbeschâs irr celaususees, un dauds weetahm jau sahî isplattitees. Ne ween Mihgâ jau wairak ne kâ 2700 zilweki ar to irr apfirguschi, no kurreem lihds 1300 irr mirruschi, bet ir Zelgawâ ta jau irr eelihduki, un wairak ne kâ 100 zilwekus nokawusi. Tâpatt arri dsirdams, ka ta pee dascha zilweka us semnehm rahdijusees, kas to no tahdahm weetahm eenessuschi, kur laudis ar scho sebrgu sirga. Lai ikweens tabehl zeeti fargahs, us tahdahm weetahm stâigahî, kur no schihs sebrgas dsirdams, jeb arridsan sweschus nepasihstamus zilwekus pee sewim eelaist un teem mahjweetu doht, un lai, no schihs breefnibas swabbads palikt gribbedams, tahs pamahzishanas labbi wehrâ nemm, kas mums no augstas waldischanas dohtas, un kas ikfwehdeenâs basnijâs tohp sluddinatâs. Dina-

burgâ, Esarischkôs (Zeseros), Illukste, Subbatê un Birsēs schi sebrga jau irr. Lai Deewos to scheinligi no muhsu mallas nogreesch, kur lautini bes tam pa schein pehdigeem gaddeem tik lohîti firguschi un mirruschi, bet taggad paldees augstam Deewam lohîti weffeli. Kad schi sebrga muhs ne baidetu, un no karrâ-trohksna ne fo wairs ne dsirdetum, tad gan warretum preezigâ zerribâ tam nahkamam laikam preetim eet, jo muhsu rudsu = lauki mums apsohla baggatus auglus, un arri waffaraju = sehjumam laiks bija lohîti derrigs. —

W — r.

12 t a g r a h m a t a.

B r a h l a m K r i s t a p a m.

Delschu zeemâ 23schâ Uuwita beenâ 1831.

Sirdsmihlais brahlitis!

Taggad jau wairak kâ dewinas nebbetas, kamehr Lewi, sawus mihtus wezzakus, Juhis wisfus dahrgus Mannejus atstahju, kamehr sawu mihtu tehwi=semmi, sawu mihtu Kursemmi, tahlu pakkal sewis pamettu. — Lohti ilgojahs mans gars, Juhis atkal redseht; — kad apkampschu Juhis, mihtus wezzakus, brahlus, swehgerenes — kad es atkal pee Jums buhschu, ar Jums preezaschohs? — Kâ klahjahs mannai mihtai mahtei, woi winna weffela — woi naw noffummusi? — woi tehws weffels, woi par grubtumeem un galwas sahpehm ne gausch? —

fo darra mans krusa dehl, fo masais Kristaps? fo Lihje ar Rehrsti? — Teiz Jahnelam wehl kintureis paldeews, ka manni tik jauki pawad-
dija; ka mihli man tas buhtu bijis, kad wehl ilgak kohpa buhtum palikkuschi, jo winna ehnâ tik meerigi, tik jauki sehdeja, winna wallodâs zelsch ne bij garsch. —

Ko un ka taggad dsihwojeet? — woi arri meers, preeks, gohds un swehtiba juhfu widdit mahjo — woi arri wehl Deewa wahrdu kohp-
jeet — woi Kalneneeka sehtas labbu slawu muhscham ne pohstiseet? — woi arween manni mih-
ki brahlischi palikseet, woi kahdureis ar lihgsmu dwehseli Juhš warreschu apkampt, par saweem mihteem swehteem dwehseles draugeem turreht? To jelle ne aismirsteht, ka ar Juhfu saudetu lai-
mi, gohdu un meeru, mans meers, mannas dsih-
wes preeki arri suhd, es lainigs ne warru buht. — Uk! un tas naw grubti, gohdigi un ta, ka peeklahjabs, dsihwoht, kad Juhš to tik paschi gribbeet, kad Juhš no gohda, taisnibas un Deewa ne atkahpjatees. —

Es taggad wehl gan mudrs un wessels esmu; arween ne apnizzis sawu darbu strahdaju, kas gan grubts un tik lehti nepabeidsams, tomehr Tam, kas To ar wissu spehku, ar patikschanu strahda, padarrams. — Schè jau kahdas diwi nedelas pawassara, jauks laiks. Plawas un gannikles saltas, rudsi jauki sett, dauds jaw are un sehj, bet ne ar sirgeem, ka pee mums — di-
wi wehrschi preeksch arkla. Ne weenu grahwi rudsu laukds reds, bet dsittas wagges. — Es gauscham brihnijsch par teem smalkeem audekleem, fo schè tahs seewischkas taifa, ta ka pee mums to pirktu Slehshu audektu atrohn. —

Paleezeet wesseli, wissi mihli! Labbas deenas Jums dahргеem mannas dwehseles. Ikrihtâ, ikwalkarâ es Juhš atzerrohs, garrâ pee Jums esmu. Lai Deews Juhš swehti, lai Juhš eepreezina, aplaimo — To wehle no wissas firds, To luhds preeksch Jums

Juhš
mihls Andrejs.

Kursemmes stahstu = gramata.

(Skattees Nr. 26.)

Kreewi scho nelaimi dsirdejuschi kas Wahzu spehkam usgahjusti, zehlahs tudal atkal, eelau-
sehs 1502 no jauna Widsemmè un Jggauunu sem-
mè, it neschehligi tahs islaupidami un pohstida-
mi. 40,000 zilweki tappa no Kreeweem nositi,
gan wissadi mohziti, gan par wehrgeem aisdsihti us Kreewu semmi. Kas laimei dabbuja aisdbehgt us kahdu zeetu pilli, tas tikke isglahbts, jo schahs ween wehl turrejahs prettim. Plettenbergs, jeb-
schu tam firds par to deewsin ka sahpeja, newar-
reja palihdseht, jo pats gulleja zeeti slins. Bet tik fo wessels palikke, tad salassija tudal sawu karra-spehku. Tam bij 7000 jahjeju, 1500 labbi ismahziti Wahzu schkehpnееki, un no Kur-
semmes kahdi 5000 semneeki us kauschamu is-
gehrbti un eegrohsiti. Ur scho spehku, kas pa-
wissam isness kahdus 13,500 karra-wihrus, un ar saweem leeleem gabbaleem, no ka wissu lab-
bu zerreja, gahje Wolter Plettenberg tanni pa-
schâ wassara wehl 1502 us Plefkawu, kur Jwan Wassilewitsch I. winnu jaw gaidija ar 90,000 saldateem. Wes kaweschanas kritte muhsu Plettenberg tam wirsu, zittu karra-rummu ne turredams, ka ar leelu gabbalu pilnahm rih-
klem, kas ar fahshdetahm lohdehm bij peclah-
deti. Kur schee ruhkdami nahwi aisdspahwe,
tur Kreewi kritte gubbam pee semmes, un brun-
nineeki lihds ar semneekem brihnum firdigi ka-
wahs, deldeja un draggaja prettineekus wissur. Tè bij sohbinam un schkehpehm darbs! Kreewi eesahkumâ gan labbi turrejahs prettim; bet kad dunzis ne apkusse tohs kaut, un wissuwairak pohsta leeli gabbali weenadi ween schnahze un duhze, tad sahze atkahptees un behgt, un Plet-
tenberga spehks gohdam un it pagallam uswin-
neja. Teiz, ka 40,000 us plazzi effus palikku-
schi, un Plettenbergam arri kritte kahdi 400 no saweseem un zitti wirsneeki. Tad I prett Icoteem! tas gan uswarretajam par gohdu. *) — Preeksch

*) Par slawu un peeminneschamu schahs leelas us-
warreschanas, woi pats Wolter Plettenberg, woi
kahds no winna raddeem un pehznahkameem

schahs grubtas kauschanas, bij deewabihjigs Plettenbergs Deewam sivehti sohljijis: ja uswarreschoht kauschanâ, tad gribboht us Jerusalemi reiseht, un pee pascha Vestitaja sivehta kappa Deewam gohdu doht. Kad nu pehzat patš to gan ne spehje isdarricht, tad aiststelleja to mehr zittu no farweem augsteem kungeem, ar wahrdu Rupert no Wellines pilsehtas 1504, kâ farwu weetneeku un wiffas semnes substitu, us Jerusalemi. Mahzees tē: taisns wihrs un deewabihjigs zilweks darra kâ Dahwids mahza 50tâ dseefnâ, tas uppure Deewam pateifschanu un atmafša tam wifsaugstakam farwu sohlifschanu.

(Turplikam wairak.)

Trihs labdarrigi jaunekli.

Trihs jaunekli, turrigu wezzaku behrni, dabuja us ikkatru mehnesi til dauds naudas, zif teem pee masahm tehreschanahm bija wajjabfigs. Schee par neekeem farwu naudu ne isdewe, un tã zittu pataupijusch, tee par gaddeem 300 dahl-derus bija eekrahjuschees. Ntu tee norumaja kohpã ar scho naudu eet un fweeschus pilsehtus apraudsiht. Winnu wezzaki teem arridsan to waktu pee ta labpraht dewe. Misgahjusch tee us zellu lihgfini farumnajahs kã nu dabbusim zittus widdus, zilwekus un dauds patihkamas lee-

irr lizzis weemu bildi mahleht, kas lihds to gaddu 1775 schē Dirsgalles basnizã bijusi red-fama, un (kã sakka) us wezzas kanzeles dur-wim. Tanni minnetã gaddã jaunu smukku altari lihds ar kanzeli schē ustaisjã, basniza tikke ismahleta un wezzas leetas pee mallas liktas; tē pasudde wezza peemineschanas bilde. Lapat arri schē Lindes jeb Leela Daugawas muischã, kas no wezzeem laikeem Plettenberga zil-tei peederrejusi, irr ta teizama leela brunninesku meistersa Wolter Plettenberga ammata-un gohda = sihmēs glabbatas un rahditas tappuschas. Wet nu jaw wairak kã 40 gaddi, kã no wiffahm schahm dahrgahm peemineschanas leetahm ne sinnas ne pehdas schinni weetã. Zeiz, kã zittur effus aisdwestas.

tas redseht. Wet tik diwi juhdssemnes gahjusch, tee eerauga no tahlenes leelu ugguni. Nu tee steidsahs tur noeet fur degg. Tē atrohd tee tohs nelaimigus zeema kautinus kã tee publejahs to ugguni nodseht. Tee labfirnigi jaunekli ne stahw brihw, un ne skattahs ween kã ugguns degg. Tee palihds glabht un schehloht zif ween warr, un tã tohp ugguns ahtri nodsehts, kas jau diwas mahjas bij aprihjis. Leela pateiziba teem nu tohp teikta no teem laudim. Kluffu zeesdami tee zits zittu usskattahs, un ikkatris winnu star-pã warr ohtram pee azzim noprast, kã tas prah-tã turr. Wiffi trihs nogahjusch, pee zeemas mahzitaja, nodohd tam pascham tohs 300 dahl-derus un sakka us winnu: nemnait scho naudu un eeta ar to paligã teem nabbageem kautineem, kurrus ugguns isphstijis. Mufsu zelsch kã gribbejam nostaght irr nobeigts un mehš war-ram nu atkal us mahjahm greestees. Scho nau-du mehš gribbejam us zellu istehrecht, fur mums buhtu patizzis, un, kã gribbejam to nupatt effam darrijusch. Tã teikusch, tee atkappjahs no mahzitaja, kam preeka- un pateizibas- affaras no azzim us semmi kritte. Gejoht us mahjahm, leela pateiziba un labbas atwehleschanas no teem nelaimigeem kautineem, teem gahje lihds, un tas ir notikke no wisseem teem, kas scho darbu tahs schehlastibas dabuja isdsirbeht.

B — t.

Laimes mahjoklis.

(Die Wohnung des Glücks, von Sittermann.)

Bij laimi meklejis
 Peezdesmit gaddus Sahditis,
 Staigadams augstu kungu pillēs,
 Kã nabbadsinu buhdinās:
 Kur atradd' laim' eeksch ihstas pilnibas,
 Kur jelle, kurrās tahlās femmēs?
 Al! ne Fur schis to ne atrohd. — —
 Jau pascham ruhktu taif' To meklejoht,
 Naisēs daschbaschadas to dsihwes bikkēri —
 Weenreis winsch mald' zaur beesu dischmeschu —
 Schē eeraug peepeeschi winsch kohkōs, kōhti augstu,
 No tehwa tehwu laikeem — basnizu —
 Leela un wezzu gadda tuhstoschu. —
 Kluffu winsch kappi, par ahtrahm treppitehm,

Ur steigſchan' bailigi zaur ſtannahm welwehm doh-
dahs — —

„Pehdigi wiſch wirs weenahm durwitehm
Schohs rakstus atraſdams — apſtahjahs:
„Scheit ne dſird waidas, ſahpes Fluſs,
„Scheit laime niht, ſirds ſcheitan duſs.“
„U! ſwehtaka, tu mannas dſihwes deena!
Tad weenreis tewim prettim eemu —
Laime! — tad weenreis tuwu tew!

... Tã ſauz taſ Gudrais lihgsnã prahã
Un preeku pilns wery durwites us Sew. —
Ko rebſ wiſch? — Sirds ſchibſt bailiga —
Wiaſch ſtattahs dſittu allu dibbenã —
Un rebſ — ko? — Kappu appaſſchã.

Zibraues baſniſzunga muſchã
1830.

Andreas.

faukti, lihds 29tu Auguſta f. g. ar ſawahm ſihmescha-
nas. grahmatahm pee ſchihſ pagasta teefas peeteiltees,
un prett atlihdſinaſchannu to iedohſchannu, ſawu ihpa-
ſchumu pretti nemt.

Dohbeles pagasta teefa tai 27tã Zuhni 1831. 3
C. Blumenfeld, pagasta wezzakais.
(Nr. 261.) L. W. Ewertſ, pagasta teefas ſrihwe-
riſ.

Zitta ſluddinaſchana.

Tas tirgus kaſ Kalnamuiſchã zirkahrt iſgaddus us
jauneem Labrenzem tohp turrechts, ſcho gaddu ne
taps turrechts, kaſ ſcheit wiſſeem par ſinnu.

Kalnamuiſchã 21mã Zuhni 1831. 2
Ta muſſchã waldiſchana.

Teefas ſluddinaſchanaſ.

Us pawehleſchannu tahs Keiſerikſas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu-Walſis ic. ic. ic.,
tohp no Irmlaues pagasta teefas wiſſi tee, kam kaſ-
das taiſnas praſſiſchanaſ pee to mantu ta lihdsſchinnis-
ga Degahles muſſchãſ ſaimneeka Leel Wilnu Janna,
kurſch ſadſibas dehl arr, us Sibiries ſemmes noſubti-
ſchannu, noſohdihts tappe, buhtu, un par kurra mantu
inventariuma un parradu dehl, zaur ſchihſ deenas
ſpreedumu konkurſe noſilka, uſfaukti, ja ne grihb ſa-
wu teefu ſaudeht, wiſſwehlaſi lihds to 3ſchu Auguſta
f. g. kaſ par to weenigu un iſſlehdſannu terminu no-
likts tappis, ſcheitan peeteiltees, ſawas praſſiſchanaſ
un winnu parahdiſchanaſ usdoht un tad to tahlaku
ſpreedumu ſagaidiht.

Zſlaikts no Grendſches Irmlaues pagasta teefas
nammã 1mã Zuhni 1831. 3

(L. S. W.) † † † Pahrtohm Jannis, pagasta wezza-
kais.

(Nr. 55.) Kollegien Registrators C. Schrwalb, pas-
gasta teefas ſrihweris.

„Pee ta Pehterwalbes meſchafarga meſchina irr
preekſch 4 nebdelahm 4 ſirgi peeklihdſuſchi, tadehl tohp
tee, kam ſchee ſirgi ſubduſchi buhtu, zaur ſcho us-

S i n n a.

Kad Gaweefes pagasta (Grohbines kirſpehlẽ) jauna
ſfohlmeiſtera waijaga, tad Gaweefes zeenigs dſimts-
kungſ ſpreedis, ſcho ammatu tam uswehleht, kaſ pee
turrejamas pahrlauſiſchanaſ kã labbaki mahzihts un
pahrl jitteem ſapratigis wihrs rahdiſees. Tapehz ſchẽ
tohp ſinnams darrihts, kã wiſſi tee, kaſ wehletohs
ſfohlmeiſtera gohda-animatu Gaweefẽ usnemt, ar ſa-
wahm atteſtatehm woi Gaweefes muſſchã, woi pee
mannim warr meldetees, un ka teem yirmã Septem-
bera deenã ſchi gadda Gaweefẽ jaſanahk, kur winni,
zeenigam kungam un pagasta preekſchneekẽem dſirdoht,
no mannim taps izmekleti un pahrlauſiti. No win-
neem taps jautahk, woi jaunu ſfohlaſ-bohſſtabeeres-
ſchannu proht, woi labbi mahk laſſiht un meldejas dſees-
dahk, woi no behrnu-mahzibas un Diſbeles dauds ko
ſinn, un kaſda winnu rakliſchana un rehlinaschana.
Raudſihts taps, woi to, ko paſchi mahk, arri proht
behrneem ſtaſſiht un jautahk, un kaſdi winnu dſihwo-
ſchanaſ-tikkumi. Kaſ labbaki mahzchẽ, taſ taps pee-
nemts. Schi ſinna tadehl tohp pee laſſa dohta lai iſ-
weens, kaſ pehz ſchihſ weetas kahrotu, ſinnatu ſatai-
ſitees. Weeta labba, pagastẽ gudẽs un deewabihzigẽ,
behrni pee ſfohlaſ-buſſchanaſ radduſchi, tapehz arri
lãbs ſfohlmeiſteris ween tẽ warr geldeht un iſtikf.

Grohbines baſniſzas kungã muſſchã, 25tã Zuhniſa
deenã 1831. 2

Dr. Kriſch. Bribr. v. d. Launiz,
Grohbines mahzitaſ un Prahweſſis.

I ſ t z u d r u c k e n e r l a u b t .

Im Namen der Civiloberverwaltung der Diſſeeprovinzen: F. D. Braunſchweig, Cenſor.

No. 324.